

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

**ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ
ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Факультет цивільного захисту

Сергій ЦВІРКУН., Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ, Олег БАС

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (спеціалізація - «Цивільний захист»)

Черкаси – 2022

Рекомендовано до друку кафедрою
ОЗЦЗ ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля
НУЦЗ України
Протокол від ____ . ____ . ____ № ____

Укладачі: начальник кафедри організації заходів цивільного захисту кандидат технічних наук, доцент **ЦВІРКУН Сергій Вікторович**; доцент кафедри організації заходів цивільного захисту кандидат технічних наук, доцент **ЖУРБИНСЬКИЙ Дмитро Анатолійович**; викладач кафедри організації заходів цивільного захисту кандидат технічних наук **БАС Олег Володимирович**.

-

Рецензент: Перший заступник начальника Головного управління ДСНС України у Черкаській області кандидат технічних наук Андрій ХИЖНЯК.

Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти, які навчаються за другим рівнем вищої освіти магістр за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» галузь знань - «Цивільна безпека») / Укладачі: Сергій ЦВІРКУН., Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ, Олег БАС. - Ч.: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022.- 30с.

ЗМІСТ

1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2.	ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ.....	7
2.1.	Навчально-методичний відділ із відповідним факультетом:	7
2.2.	Випускаюча кафедра факультету:	7
2.3.	Здобувач:	8
3.	МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	9
4.	УЗАГАЛЬНЕНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЧАСТИН КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	13
	Додаток 1.....	21
	Додаток 2.....	23
	Додаток 3.....	24
	Додаток 4.....	27

ВСТУП

Атестація здобувачів Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного інституту цивільного захисту України за освітнім ступенем «магістр» проводиться з метою встановлення відповідності рівня якості отриманої ними повної вищої освіти вимогам освітньої програми спеціальності 263 «Цивільна безпека» (спеціалізація – «Цивільний захист»).

Для виконання кваліфікаційної роботи основними нормативними документами, які регламентують вимоги до оформлення розрахунково-пояснювальної записки є стандарт відповідної спеціальності та освітньо-професійна програма.

Відповідно до поставленої мети рекомендації за структурою містять розділи, зміст яких допоможе здобувачам послідовно і в необхідному логічному взаємозв'язку отримати відповіді на найважливіші питання написання та захисту кваліфікаційної роботи.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота дозволяє довести рівень своєї кваліфікації, характеризується наявністю критичного аналізу наукових публікацій та практичних уявлень з обраної проблематики, викладенням аргументованої власної позиції і самостійних висновків щодо шляхів вирішення проблем, які досліджувались у процесі написання кваліфікаційної роботи.

Цикл професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Цивільний захист» підготовки за другим магістерським рівнем вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» повинен забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Результати навчання	РН
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки.	РН01.
Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки.	РН03.
Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів.	РН04.
Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки.	РН05.
Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне	РН07.

забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач.	
Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності	PH13.
Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.	PH17.
Аналізувати організаційно-технічні, психосоціальні, емоційні, поведінкові складнощі, які не відповідають умовам безпеки, оцінювати ризики стану соціального та психічного благополуччя у підлеглих і груп населення в районі оперативних дій, приймати ефективні рішення.	PH18.
Визначати закономірності і аналізувати суспільні процеси, що відбувалися у минулому та відбуваються нині, розуміти їх зв'язки та проводити історичні паралелі.	PH19.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	ОК
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	K01.
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	K03.
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	K04.
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	K07.
Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки.	K11.
Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності.	K12.
Здатність ідентифікувати складнощі в убезпеченні населення, окремої людини, групи, організації, соціотехнічної системи цивільного захисту.	K16.

Кваліфікаційна робота має відповідати наступним критеріям:

- актуальності обраної теми та її науковій новизні;
- самостійності проведеного аналізу і дослідження теми;
- обґрунтованості достовірності виконаних досліджень;
- практичному значенню одержаних результатів.

Під час підготовки кваліфікаційної роботи здобувач повинен дослідити одну з проблем цивільного захисту та на основі отриманих наукових результатів запропонувати та обґрунтувати заходи щодо вирішення.

В кваліфікаційній роботі повинні бути застосовані елементи наукових, організаційно-технічних та інженерних досліджень з окремих напрямів цивільного захисту, підготовки працівників, розробки та удосконалення обладнання, методик підвищення безпеки тощо, що пов'язуються із фаховою підготовкою здобувача.

Для виконання і захисту кваліфікаційної роботи здобувач повинен виявити здатність використання теоретичних знань, отриманих в об'ємі програм навчальних дисциплін навчального плану для прийняття технічних і організаційних рішень з питань охорони праці, а також спроможність самостійно працювати з науковою, нормативно-правовою і технічною документацією з метою розробки організаційних заходів, технічних рішень системи цивільного захисту.

Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути актуальною, відповідати сучасному рівню і перспективам розвитку, реальним завданням цивільної безпеки, зниження рівня виникнення техногенних аварій.

Матеріали для підготовки кваліфікаційної роботи здобувачем збираються протягом останнього року навчання, стажування (практики) та під час підготовки кваліфікаційної роботи до захисту. Основний матеріал кваліфікаційної роботи збирається під час проходження практики, про що надається теж відповідне завдання.

Здобувач здійснює підготовку й написання кваліфікаційної роботи під керівництвом наукового керівника й зобов'язаний подавати йому роботу для перевірки на плагіат. Науковий керівник надає науково-методичну допомогу здобувачу з питань написання роботи за такими напрямками:

- остаточне редакційне формулювання теми кваліфікаційної роботи та її актуальності;
- розробка концепції та визначення методики дослідження обраної теми;
- розробка структури кваліфікаційної роботи, визначення предмета і об'єкта дослідження, мети та завдань кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник повинен:

- аналізувати і контролювати організацію самостійної роботи здобувача з дослідження обраної теми і написання кваліфікаційної роботи;
- скласти завдання на виконання кваліфікаційної роботи з календарним планом, затвердити його у завідувача кафедри;
- проводити наукове консультування здобувача в процесі дослідження обраної теми;
- написати відгук (складова подання, довільної форми) про підготовлену кваліфікаційну роботу та її допуск до захисту;

- надавати консультативну допомогу здобувачу у підготовці кваліфікаційної роботи до захисту.

Здобувач повинен:

- досліджувати обрану тему кваліфікаційної роботи;
- підготувати текст рукопису кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог;
- підготувати презентаційні матеріали та доповідь;
- захищати результати досліджень перед державною екзаменаційною комісією.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ

2.1. Навчально-методичний відділ із відповідним факультетом:

Виконує розподіл кількості здобувачів за випускаючими кафедрами факультетів інституту з урахуванням їх штатної чисельності і профільної кваліфікації науково-педагогічних працівників;

Узагальнює тематику кваліфікаційних робіт кожного випускника, аналізує їх актуальність, готує проект наказу щодо їх затвердження ректором інституту;

Здійснює контроль щодо виконання графіку написання кваліфікаційних робіт;

Оголошує графік захисту кваліфікаційних робіт не пізніше, ніж за один місяць до початку роботи Державної екзаменаційної комісії;

Проводить інші напрями роботи за вимогами нормативних актів з організації та проведення захисту кваліфікаційних робіт.

2.2. Випускаюча кафедра факультету:

Проводить персональне закріплення здобувачів за керівниками кваліфікаційної роботи.

Керівником кваліфікаційної роботи можуть бути особи з числа керівного складу, науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та вчене звання, а також фахівці органів управління та підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій, інших установ та навчальних закладів, за умови ухвалення кандидатур на засіданні випускаючої кафедри.

Керівник кваліфікаційної роботи несе відповідальність за змістовну частину кваліфікаційної роботи і не прийняття заходів щодо порушення випускником графіку виконання кваліфікаційної роботи. Керівник надає випускникові консультації з методики виконання і змістовної частини кваліфікаційної роботи. За необхідності керівник кваліфікаційної роботи може направляти випускника на консультації до науково-педагогічних працівників інституту або фахівців органів управління та підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Прізвища консультантів вказуються у завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Розглядає та ухвалює на засіданні кафедри теми кваліфікаційних робіт і подає їх до навчально-методичного відділу. Тема кваліфікаційної роботи

повинна бути актуальною, відповідати сучасним вимогам та реальним задачам, які вирішують органи управління та підрозділи Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Перелік актуальних напрямків дослідження, за якими визначається тематика написання кваліфікаційної роботи, наведено в додатку № 1.

Протягом тижня після оголошення наказу начальника інституту щодо тем та керівників кваліфікаційних робіт, видає завдання на виконання кваліфікаційної роботи.

Здійснює контроль за виконанням графіку підготовки кваліфікаційної роботи до захисту, організацією роботи написання кваліфікаційної роботи випускником та роботою керівника кваліфікаційної роботи проекту.

Визначає графік заслуховування кожного випускника кафедри щодо готовності кваліфікаційної роботи до захисту. За результатами такого заслуховування приймає рішення щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту на засіданнях Державної екзаменаційної комісії.

Надає випускникові організаційну та методичну допомогу з усіх питань щодо виконання кваліфікаційної роботи.

Несе відповідальність за неприйняття заходів щодо порушення графіку написання кваліфікаційних робіт випускниками кафедри.

2.3. Здобувач:

Несе персональну відповідальність за якість і своєчасність виконання кваліфікаційної роботи.

Визначає та узгоджує із керівником об'єкт і тему кваліфікаційної роботи.

Протягом тижня після оголошення наказу начальника інституту щодо тем та керівників кваліфікаційних робіт отримує завдання на виконання кваліфікаційної роботи.

Проводить збір і опрацювання літератури та джерел науково-технічної інформації за темою кваліфікаційної роботи.

До цього етапу роботи входить:

- отримання проектної, кошторисної, статистичної, технічної та іншої документації по об'єкту кваліфікаційної роботи;

- вивчення, узагальнення та аналіз отриманих матеріалів за темою кваліфікаційної роботи;

- вивчення досвіду роботи підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій у сфері цивільного захисту, ознайомлення із сучасними теоріями та методами оцінювання ризиків, порядком проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування, а також мінімізацію техногенного впливу на навколишнє середовище, збереження життя і здоров'я людини за рахунок використання сучасних технічних засобів, методів контролю та прогнозування з питань кваліфікаційної роботи.

Проводить остаточне опрацювання етапів завдання на виконання кваліфікаційної роботи під час проходження переддипломної практики.

Повинен отримати рецензію на свою кваліфікаційну роботу. Рецензентами можуть бути особи з числа науково-педагогічних працівників інституту, інших споріднених навчальних закладів та фахівці органів управління та підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

У рецензії повинні бути відображені питання актуальності теми, рівень розкриття завдання на виконання кваліфікаційної роботи, позитивні сторони та недоліки роботи, оцінка рівня професійної підготовки здобувача.

У висновку рецензії надається оцінка (позитивна або негативна), на яку заслуговує кваліфікаційна робота та пропозиції щодо присвоєння виконавцю освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Зразок рецензії наведено в додатку № 2.

Надає кваліфікаційну роботу у текстовому форматі з підписами консультантів та додатками до неї, а також рецензією керівникові кваліфікаційної роботи не пізніше, ніж за тиждень до попереднього заслуховування на випускаючій кафедрі.

Керівник перевіряє її відповідність завданню, якість виконання, графічну частину, формує висновок.

Доповідає на засіданні випускаючої кафедри за графіком, що встановлюється кафедрою, результати кваліфікаційної роботи.

Подає за добу до захисту кваліфікаційної роботи секретарю комісії пояснювальну записку, анотацію (додаток 3), письмову рецензію на кваліфікаційну роботу (підпис рецензента обов'язково скріплюється печаткою установи, де він працює), а також направлення до захисту із відгуком керівника кваліфікаційної роботи та висновком начальника випускаючої кафедри.

3. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота, що виконується здобувачем є підсумковою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння ним теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Тематику (Додаток 1) кваліфікаційних робіт формує кафедра організації заходів цивільного захисту, яка є випускаючою на факультеті.

Рівень роботи має відповідати освітній програмі підготовки.

Під час навчання в Інституті здобувач виконує певну кількість індивідуальних робіт, рефератів, курсових, наукових робіт і набуває відповідних навичок з вибору та розкриття теми.

Тому бажано під час вибору теми кваліфікаційної роботи враховувати можливість продовжити дослідження за темою, яка є поглибленням і конкретизацією раніше проведених видів робіт.

Орієнтовний обсяг кваліфікаційної роботи (60 – 80 сторінок).

Структура роботи: титульний аркуш (не нумерується, додаток 3), завдання на кваліфікаційну роботу (з календарним планом, не нумерується, додаток 3), анотація (додаток 4), зміст, перелік умовних позначень, вступ, розділи роботи, висновки, список використаних джерел та додатки (за необхідності).

Окремо до кваліфікаційної роботи у файлі додається анотація (додаток 4), подання (додаток 3, двосторонній на одному аркуші), рецензія.

У поданні на зворотній сторінці розміщується висновок керівника кваліфікаційної роботи щодо результатів проведення дослідження, а також висновок кафедри з підписом начальника кафедри щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Погодження тематики кваліфікаційних робіт, що мають виконуватися на кафедрі та закріплення здобувачів за керівниками робіт, – **вересень-грудень того року, що передує року випуску.**

Після етапу вибору теми кваліфікаційної роботи здобувач має скласти календарний план. Календарний план підписується керівником кваліфікаційної роботи та виконавцем, є складовою частиною завдання на кваліфікаційну роботу, який затверджує начальник кафедри.

Завдання на кваліфікаційну роботу видається здобувачу протягом тижня з часу затвердження тем і керівників кваліфікаційних робіт наказом начальника інституту.

За рішенням керівника кваліфікаційної роботи кафедрою можуть бути залучені консультанти за окремими розділами роботи за рахунок загального ліміту часу, відведеного на відпрацювання роботи. Консультантами призначаються особи з числа науково-педагогічного складу кафедр інституту, а також висококваліфікованих фахівці підрозділів ДСНС та інших навчальних та наукових установ. Контроль консультування обов'язкових розділів покладається на начальника кафедри ОЗЦЗ.

Завершена кваліфікаційна робота подається здобувачем керівнику роботи. Після отримання рецензії керівник подає роботу начальнику кафедри разом з поданням та анотацією для прийняття рішення про допуск здобувача до проведення попереднього захисту.

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається на засіданні кафедри за виконання обов'язкових умов та вимог:

- наявності повного завершеного тексту рукопису кваліфікаційної роботи;
- підготовленої доповіді здобувача під час захисту кваліфікаційної роботи;

- наявності презентації;
- присутності наукового керівника та відгуку (складова подання) щодо рівня підготовленості здобувача і його кваліфікаційної роботи до передзахисту.

Передзахист кваліфікаційних робіт проводиться не менше ніж за 7 днів до офіційного захисту після чого начальник кафедри робить висновок та допускає здобувача до захисту кваліфікаційної роботи у екзаменаційній комісії.

Процедура попереднього захисту складається з:

- подання на розгляд засідання завершеної кваліфікаційної роботи у роздрукованому вигляді;
  - доповідь здобувача;
  - обговорення роботи, під час якої здобувачем надаються відповіді на запитання та записуються зауваження членів кафедри.

Після закінчення попереднього захисту проводиться підсумкове засідання кафедри, на якому оцінюється стан підготовки кваліфікаційної роботи кожного здобувача та визначається проходження процедури захисту кваліфікаційних робіт.

Попередній захист вважається успішним, якщо кваліфікаційна робота за змістом та оформленням відповідає встановленим вимогам.

Здобувач прибув на процедуру передзахисту, доповів перед членами кафедри та у нього в наявності рецензія на кваліфікаційну роботу, анотація, подання, доповідь та презентація.

Кваліфікаційна робота не допускається до попереднього захисту у разі порушення здобувачем вимог щодо змісту, оформлення та порядку підготовки роботи до захисту.

У разі коли кваліфікаційна робота не підготовлена питання щодо її допуску до захисту розглядається на позачерговому засіданні кафедри та матеріали подаються до екзаменаційної комісії **(не пізніше ніж за 2 доби до дня захисту)**.

За 2 доби до захисту пояснювальна записка кваліфікаційної роботи разом з роздрукованою презентацією, анотацією, рецензією та поданням надається здобувачем секретарю екзаменаційної комісії.

Захист роботи проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії **за участю не менш трьох її членів.**

До початку доповіді здобувача, секретар комісії доводить до відома її та членів зміст та висновки документів, які подані до комісії.

Офіційний захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні екзаменаційної комісії відповідно до затвердженого керівництвом інституту графіка засідань екзаменаційних комісій.

Механізм підготовки здобувача до захисту кваліфікаційної роботи орієнтовано зводиться до наступного:

- готується письмовий текст доповіді, у якому має висвітлюватися актуальність і значення дослідження теми кваліфікаційної роботи для сучасної теорії та практики, мету дослідження, предмет і об'єкт дослідження, актуальність, викладення основних результатів роботи, пропозиції щодо шляхів вирішення проблеми;

- розробляється електронна презентація доповіді кваліфікаційної роботи.

Процедура захисту складається з:

- стислої (до 5-7 хвилин) доповіді здобувача, в якій викладається актуальність, мета, зміст, предмет, об'єкт, результати проведеної роботи, висновки та пропозиції;

- обговорення змісту кваліфікаційної роботи, коли здобувачем надаються відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії (до 10 хвилин).

Загальний час захисту кваліфікаційної роботи здобувачем не повинен перевищувати 20 хвилин.

Секретар комісії веде протоколи захисту, вносить підсумкові оцінки у відомості. Відомості підписуються головою та членами екзаменаційної комісії.

Рішення про оцінку захисту кваліфікаційної роботи приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням більшістю голосів. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним. Підсумки захисту кваліфікаційних робіт оголошуються здобувачам в той самий день.

Якість захисту кваліфікаційної роботи оцінюється за системою оцінок в ECTS виходячи з наступних складових:

Критерії оцінювання захисту кваліфікаційної роботи:

1. Пояснювальна записка	60 балів
2. Презентація доповіді та відповіді на запитання	40 балів

Здобувачу, який не захистив кваліфікаційну роботу з поважної причини, термін її захисту може бути за рішенням голови комісії перенесений до наступного засідання екзаменаційної комісії.

У випадку, коли здобувач отримав незадовільну оцінку під час захисту

роботи керівництвом інституту приймається рішення щодо його подальшого навчання.

4. УЗАГАЛЬНЕНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЧАСТИН КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Титульний аркуш. Формат бланку – А4, 1 аркуш.

Завдання на кваліфікаційну роботу. Розробляється керівником кваліфікаційної роботи. Затверджується начальником кафедри. Формат бланку – А4.

У завданні на виконання кваліфікаційної роботи вказується – тема, керівник роботи, наказ, яким затверджена тема кваліфікаційної роботи, строк виконання кваліфікаційної роботи, вихідні дані, розділи кваліфікаційної роботи, перелік графічного матеріалу, консультанти за окремими розділами кваліфікаційної роботи (за необхідності), а також дата видачі завдання.

До завдання додається календарний план виконання кваліфікаційної роботи.

Завдання підписується керівником та виконавцем кваліфікаційної роботи, за необхідності в ньому розписується консультант за певним розділом роботи.

В анотації надається стислий статистичний зміст виконаної кваліфікаційної роботи (кількість сторінок, таблиць, рисунків, використаних джерел тощо), зазначається мета, предмет, об'єкт, результати, практична цінність кваліфікаційної роботи та перелік ключових слів (**від 5 до 10**). Обсяг – в межах до 1 сторінки.

Зміст. Подається на початку кваліфікаційної роботи після титульного аркуша та завдання на кваліфікаційну роботу. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів кваліфікаційної роботи.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за потреби). Якщо у кваліфікаційній роботі вжита специфічна термінологія, а також використані маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Якщо у кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, то їх перелік не складають, а їх розшифровують у тексті під час першого згадування.

Вступ розкриває сутність і стан проблеми (задачі) та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми.

У вступі подають загальну характеристику кваліфікаційної роботи у

такій послідовності:

Актуальність теми. Актуальність теми обґрунтовується необхідністю та невідкладністю висвітлення теми дослідження. Актуальність є одним з найбільш важливих критеріїв обґрунтування вибору теми наукового дослідження.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження – це всебічне, достовірне вивчення об'єкта, процесу або ж явища. Мета, як правило, відображається в назві роботи. У кваліфікаційній роботі мета дослідження переважно зводиться до підвищення ефективності щодо заходів та засобів цивільного захисту підприємств, організацій, установ та їх підрозділів. Конкретні завдання, які будуть вирішуватися відповідно до поставленої мети, зазначаються в інфінітиві у форму перерахунку: «встановити...», «виявити...», «визначити...», «обґрунтувати...», «узагальнити...», «розробити...», «удосконалити...» тощо.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обирається для дослідження.

Предмет дослідження – це конкретна проблема, що міститься в межах об'єкта.

Методи дослідження – це сукупність прийомів чи способів дослідження проблеми, які використовуються у кваліфікаційній роботі, мають стати операційною основою для вирішення поставлених завдань.

Одержані результати. Подають стислий опис рекомендацій (рішень), запропонованих особисто здобувачем для вирішення задач кваліфікаційної роботи. Кожна рекомендація (рішення) чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність. Сформульовані рекомендації (рішення) повинні читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромадження дрібних і таких, що порушують його сутність, деталей та уточнень).

Апробація результатів дослідження є бажаною умовою допуску кваліфікаційної роботи до захисту (наводяться дані щодо участі автора в конференціях та оприлюднення публікацій у вигляді наукових статей або тез доповідей).

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з стислим описом вибраного напряму та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням отриманих у розділі результатів, в першу чергу наукових, що дає змогу виділити загальні висновки від другорядних подробиць. Кількість розділів кваліфікаційної

роботи може бути різною залежно від структури роботи та варіюватися від 3 до 5.

В основній частині здобувач повинен:

- систематизувати правові засади, основні досягнення та проблеми наукових досліджень у сфері цивільного захисту;
- з'ясувати стан забезпечення цивільного захисту на об'єкті дослідження;
- застосувати сукупність методів та методик для повноцінного розкриття теми;
- всебічно проаналізувати питання, окреслені в меті та завданнях кваліфікаційної роботи;
- опрацювати висновки з окремих розділів (підрозділів) та кваліфікаційної роботи в цілому;
- обґрунтувати рекомендації та висновки, що виносяться на захист.

У першому розділі здобувач розкриває основні теоретичні положення, проблеми, що існують стосовно питань, які досліджуються. Загальний обсяг розділу **не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини** кваліфікаційної роботи.

У другому розділі обґрунтовується вибір напряму та предмету досліджень, наводяться методи вирішення задач, розробляється загальна методика проведення дослідження.

У наступних розділах (як правило, 3 та 4-му) наводяться результати досліджень. Оцінюється повнота вирішення поставлених завдань, достовірність отриманих результатів (характеристик, параметрів), порівняння їх з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних авторів. Обробка отриманих кількісних даних доцільно виконувати з використанням прикладного програмного забезпечення (Excel, статистичні пакети тощо).

Послідовність розділів та їх зміст уточнюються керівником і в остаточному вигляді наводяться в завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Висновки – це стисле викладення підсумків кваліфікаційної роботи. Наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті кваліфікаційної роботи та поставлених у вступі завдань. Відображають найбільш важливі наукові та практичні результати, одержані в роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної проблеми (задачі), і значення для науки та практики. Далі формулюють висновки щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. У висновках необхідно наголосити на

якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів. Формуються положення, що виносяться на захист (обов'язково повинна бути вказана наукова новизна та практична значимість отриманих результатів), приводяться розроблені пропозиції та рекомендації з використання отриманих результатів, указуються нові можливі задачі (напрямки досліджень), що випливають з результатів проведених досліджень.

4.9. Список використаних джерел – це елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Наводиться тільки література, що використовувалась. Складається відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 та наказу МОН №40 від 12.01.2017 р.

Список використаних джерел повинен включати в себе літературу, на яку є посилання за текстом розрахунково-пояснювальної записки у порядку появи таких посилань за текстом.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати.

Загальні вимоги до цитування такі: текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання, терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками; цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора, пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками, вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається; кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело; при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело; якщо необхідно виявити ставлення до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання.

Додатки (за необхідності). Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань за текстом.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати

заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток А» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А. Під час оформлення додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Технічні вимоги, нумерація. Кваліфікаційну роботу друкують державною мовою за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 через 1,5 міжрядкових інтервали, шрифтом «Times New Roman». Кегель шрифту – 14.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше ніж 20 мм, праве – не менше ніж 10 мм, верхнє – не менше ніж 10 мм, нижнє – не менше ніж 20 мм. Абзац – 1,25 мм.

Шрифт друку має бути чітким, стрічка – чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту має бути однаковою.

До загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки, а також таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки з ними підлягають суцільній нумерації. **Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.**

Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», друкують великими літерами по центру рядка. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту підрозділу розділу) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервали. Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи потрібно розпочинати з нового аркушу. Нумерацію сторінок розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші та на завданні на кваліфікаційну роботу номера сторінок не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті.

Такі структурні частини кваліфікаційної роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини кваліфікаційної роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «6. ВИСНОВКИ».

Підрозділи розділів нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу не повинна стояти крапка, **наприклад, 2.3 (третій підрозділ другого розділу).**

Потім, у тому ж рядку, – заголовок підрозділу. Пункти підрозділу (за необхідності) нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту підрозділу складається з порядкових номерів розділу, підрозділу та пункту підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера не повинна стояти крапка, **наприклад 1.2.3 (третій пункт другого підрозділу першого розділу).** Потім, у тому ж рядку, – заголовок пункту підрозділу.

Ілюстрації (рисунки). Ілюструвати роботу слід, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їх номерів. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий напис).

Підпис під ілюстрацією розміщується з абзацного відступу та, зазвичай, має чотири основних елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається словом «Рисунок»;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знаку номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;

Приклад побудови таблиці

Таблиця (номер) – Назва таблиці (за шириною)

Заголовок	Заголовок	Заголовок	Заголовок
Текст	Текст	Текст	Текст

Формули. При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядку. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (-).

Усі формули, які є у кваліфікаційній роботі, підлягають нумерації з прив'язкою до розділів. Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули за її перенесення вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку напроти основного рядка формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Розділовими знаками між формулами, які йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Оформлення електронних презентаційних матеріалів.

Презентація повинна бути оформлена українською. Кількість слайдів повинна бути не менше 10. Кожен слайд повинен бути заповнений текстовою чи графічною інформацією не менше, ніж на 75%.

Всі слайди, крім першого, нумеруються наступним чином: у правому верхньому куті розміщується номер слайду (число відповідає порядковому номеру слайду, починаючи з першого, на якому позначка № (номер) не ставиться).

Перший (титульний) слайд повинен містити наступну інформацію: вид

роботи (наприклад: «Кваліфікаційна робота»); відомості про виконавця кваліфікаційної роботи (група, прізвище, ініціали) у родовому відмінку; тема кваліфікаційної роботи; відомості про керівника кваліфікаційної роботи.

Наступні слайди – за рішенням керівника кваліфікаційної роботи. На останньому слайді повинні бути зазначені висновки. Презентаційні матеріали розробляються в програмі «Power Point».

**Перелік
актуальних напрямків дослідження, за якими визначається тематика
написання кваліфікаційної роботи**

1. Дослідження причин виникнення надзвичайних ситуацій.
2. Методи та засоби моніторингу і прогнозування природних явищ, технологічних процесів, які обумовлюють виникнення і розвиток надзвичайних ситуацій.
3. Методи і засоби попередження, локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій.
4. Розробка моделей процесів виникнення, розвитку, локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій.
5. Оптимізація проведення аварійно-рятувальних робіт, пов'язаних з надзвичайними ситуаціями.
6. Мінімізація наслідків надзвичайних ситуацій.
7. Удосконалення методів і засобів оповіщення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території міста, району, області.
8. Організація та координація заходів, спрямованих на запобігання виникненню та ліквідацію наслідків аварій на об'єктах критичної інфраструктури на території міста, району, області.
9. Обґрунтування та розробка ефективних методів і засобів ведення відбудовних робіт у зонах виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій техногенного, природного або техногенно-природного походження на території міста, району, області.
10. Обґрунтування та розробка ймовірнісних характеристик та критеріїв визначення небезпеки, які можуть створюватися населенню і територіям надзвичайними ситуаціями техногенного та природного характеру на території міста, району, області.
11. Обґрунтування та розробка математичних моделей та сценаріїв розвитку загроз, що мають техногенне, природне або природно-техногенне походження на території міста, району, області.
12. Обґрунтування та розробка математичних моделей адекватних заходів реагування на загрози, що мають техногенне, природне або природно-техногенне походження на території міста, району, області.
13. Методологія оцінки стійкості об'єктів господарської діяльності (на території міста, району, області) в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та основні шляхи її підвищення.
14. Обґрунтування та удосконалення методів інженерного захисту територій (міста, району, області) від надзвичайних ситуацій природного характеру.

15. Обґрунтування та удосконалення методів захисту населення у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру на території міста, району, області.

16. Дослідження, розробка та впровадження сучасних способів та методів запобігання та мінімізації наслідків техногенних надзвичайних ситуацій на об'єктах критичної інфраструктури на території на території міста, району, області.

17. Впровадження та реалізація інженерно-технічних заходів цивільного захисту в містобудівній та проектній документації об'єктів.

18. Удосконалення методів і засобів підготовки та проведення евакуаційних заходів при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території міста, району, області.

19. Підвищення ефективності організації заходів інженерного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території міста, району, області.

20. Підвищення ефективності організації інженерного забезпечення заходів та сил цивільного захисту щодо ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території міста, району, області та їх наслідків.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача відділення заочного навчання Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного інституту цивільного захисту України, кафедри організації заходів цивільного захисту за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» Сергія ЛЕПІТЯ на тему: «Аналіз наукових підходів щодо створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення заходів цивільного захисту в сучасних умовах».

Кваліфікаційна робота, яку подано на рецензію, виконана у відповідності до завдання та паспорту спеціальності 263 «Цивільна безпека», в повному обсязі у встановлений термін. Робота складається з таких основних розділів: вступ, основи інформаційно-аналітичної діяльності, інформаційно-аналітична діяльність у сфері управління, аналіз сучасного стану цивільного захисту України та наукових підходів щодо створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення цивільного захисту, висновки, перелік посилань, графічний матеріал.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи пов'язана з вирішенням проблемних питань інформаційно-аналітичного забезпечення в системі цивільного захисту України. Проблеми, пов'язані з нормативно-правовим механізмом державного управління системою цивільного захисту в Україні, протиріччя законодавства у зазначеній сфері розглянули С. Майстро, О. Труш.

Однак, дослідження проблем державного управління у сфері цивільного захисту, на наш погляд, мають розрізнений та вузько спрямований характер, а питання щодо створення системи інформаційного забезпечення цивільного захисту та її функціонування досліджено недостатньо.

У роботі був проведений аналіз теоретичних основ інформаційно-аналітичної діяльності. Визначені організаційно-методичні засади реалізації інформаційно-аналітичної діяльності в управлінській сфері. Досліджено проблемні питання інформаційно-аналітичного забезпечення цивільного захисту в Україні. Обґрунтована структура системи інформаційно-аналітичного забезпечення цивільного захисту, що складається з певних блоків, пов'язаних між собою та з режимами функціонування.

Зауваження до кваліфікаційної роботи: недостатньо повно розглянуті проблемні питання статусу суб'єктів забезпечення цивільного захисту на різних організаційно-правових рівнях управління.

Відзначений недолік не зменшує в цілому позитивне враження від роботи, яку виконано на високому рівні.

Вважаю, що робота задовольняє вимогам, які пред'являються до кваліфікаційних робіт і заслуговує на оцінку «відмінно», а здобувач відділення заочного навчання Сергій ЛЕПІТЬ – присвоєння ступеня «магістр» за спеціальністю 263 – «Цивільна безпека».

Начальник ...

кандидат технічних наук, доцент

«__» _____ 2022

Андрій ЧОРНИЙ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ**

Факультет цивільного захисту
Кафедра організації заходів цивільного захисту
Галузь знань 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність 263 «Цивільна безпека»
Освітньо-професійна програма – цивільний захист
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри
організації заходів цивільного захисту
кандидат технічних наук, доцент
Сергій ЦВІРКУН

« ____ » _____ 2022 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Сергія ЛЕПІТЯ

1. Тема роботи: «»
керівник роботи доцент кафедри організації заходів цивільного захисту кандидат
технічних наук доцент Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ
затверджені наказом інституту від «__» _____ 2022 р. № _____.
2. Строк подання здобувачем роботи «_____» _____ 2022 р.
3. Вихідні дані до роботи
Указ Президента України від 26 березня 1999 р. № 284/99 «Про Концепцію захисту
населення і територій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій»,
Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII «Про національну безпеку
України».
Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки
Вступ.
Розділ 1..
Розділ 2..
Розділ 3..
Висновки.

5. Перелік ілюстрованого матеріалу

Слайд № 3..

Слайд № 4..

Слайд № 5.

Слайд № 6..

Слайд № 7..

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

б. Дата видачі завдання «» _____ 2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Розробка завдання, складання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи		
2.	Вступ		
3.	Аналіз літературних джерел		
4.	Написання першого розділу роботи. Подача керівнику першого розділу на перевірку		
5.	Написання другого розділу роботи. Подача керівнику другого розділу на перевірку		
6.	Написання третього розділу роботи. Подача керівнику третього розділу на перевірку		
7.	Формулювання висновків та підготовка текстової частини та графічних матеріалів кваліфікаційної роботи		

Здобувач

Сергій ЛЕПІТЬ

Керівник кваліфікаційної роботи

Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Здобувач вищої освіти Сергій ЛЕПІТЬ направляється до захисту кваліфікаційної роботи за спеціальністю 263 «Цивільний захист» за освітньо-професійною програмою – цивільний захист на тему: «».

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Довідка про успішність

Сергій ЛЕПІТЬ за період навчання у відділенні заочного навчання з 20__ року до 20__ року повністю виконав навчальний план за спеціальністю з таким розподілом оцінок у %:

оцінка ЄКТС		оцінка за національною шкалою	
A		відмінно	
B		добре	
C			
D		задовільно	
E			

Завідувач
відділення заочного навчання

Олександр БЛАЩУК

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти Сергій ЛЕПІТЬ під час виконання виконання кваліфікаційної роботи успішно застосував здобуті під час навчання теоретичні та практичні знання, вміння та навички у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій для вирішення конкретних практичних завдань. Проявив творчість. Представлений матеріал оформлений акуратно, текст пояснювальної записки викладений грамотною мовою в логічній послідовності. Працював сумлінно, досліджував теоретичні та практичні аспекти роботи.

Кваліфікаційна робота заслуговує оцінки «_____».

Керівник кваліфікаційної роботи
«__» _____ 2022 р.

Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти Сергій ЛЕПІТЬ розглянута кафедрою організації заходів цивільного захисту, протокол від «__» _____ 2022 р. №____, допускається до захисту кваліфікаційної в екзаменаційній комісії.

Начальник кафедри
організації заходів цивільного захисту
«_____» _____ 2022 р.

Сергій ЦВІРКУН

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота: вказати кількість сторінок кваліфікаційної роботи, рисунків, таблиць та використаних джерел

Об'єкт дослідження –

Предмет дослідження –

Метою проведення досліджень магістерської роботи є

Актуальність кваліфікаційної роботи є

КЛЮЧОВІ СЛОВА (5 – 10)

Навчальне видання

**Методичні вказівки
щодо виконання кваліфікаційної (кваліфікаційної) роботи
для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому
(магістерському) рівні за спеціальністю
263 «Цивільна безпека» (спеціалізація – «Цивільний захист»)**